

HYLLYJEN VÄLISSÄ Pitkän odottelun jälkeen sain kutsun töihin kirjastoon. "Apuja, en mä osaa" tuli heti mieleen. Olin tosi helpottunut kun ei tarvinnutkaan mennä tiskin taa tai selviintyä kortistoinnin salaisuuksista. Riitti kun osasi heiluttaa riepua ja käyttää imuria. Työ muistutti tavallaan entistä hommaani. Olipa kysymyksessä tomaatinvarkaiden nyppimisestä tai pölykasojen jahtaamisesta, niin yksin sai rauhassa nykertää. Hyvä niin, eipä tarvitse miettiä, mitä puhuisi tai miltä vaatteet näyttää. Kirjat hyväksyvät olemukseni sellaisenaan. Kirjat, enemmän kirjoja kuin osasin edes kuvitella olevan olemassa, ja useamman sorttisia kuin ennalta kukaan kai pystyy arvaamaan. Vanhat kirjat ovat kovia, muotoonsa kangistuneita, kuin vanhat ihmiset. Kovuudessaan silti hauraita, paha sana murtaa mielen ja varomaton kosketus murentaa kirjan. Varovasti, varovasti, kuin mimoosaa käsittelisi, on menneisyyden ajatuspaketteja kohdeltava. On rehellisiä, tukevia pahvi- ja nahkakansia jotka seisovat jämakästi paikallaan. Enemmistö on arkisen yksiväristä, mutta joukkoon mahtuu myös iloisen koristeellisia poikkeavuuksia. Uputus- koho- tai värillisin painokuvion keikaroivat opukset ovat useinmiten ennen sotia painettuja. Silloinhan ihmistenkin joukossa oli originelleja. Vanhimmat aikakauslehtien vuosikerrat on sidottu usein jopa somistettuihin koviin kansiin. Kuinkahan siihen oli varaa silloin, kun kaikesta muusta oli pulaa? Vai onko kysymys sittenkin arvostuksesta, ja sen lopusta kun niin useat nykyisistä kirjoista saavat kantensa puotipaperista. Paperikantiset huojuvat ja hoippuvat kuin juopot ihmiset kadulla. Johtuisikohan ihmisenkin vaappuminen siitä, ettei hän ole saanut tekijäinsä (vanhempien) ja kustantajan (yhteisön) käsissä sitä arvostusta joka antaisi kuoret tueksi. Kirjat saa ojennukseen kansiolla, mutta mistäpä panna kansiot ihmisille? Täysi hyllyllinen vetelyksiä vie kaksi kertaa sen ajan minkä tukevat vanhat kovakantiset jotka osaavat seisoa aloillaan ilman apuakin. Niinhän holtittomat ihmiset syövät huoltajiltaan aikaa monin verroin enemmän kuin ne, jotka itsekin osaavat jotain. Toisaalta, kovakantisetkin horjuvat, jos ovat liian laihoja tai saavat tönäisyn. Silloin keikahtaa koko rivi. Vaan huojuuhan ihmistenkin joukot. Ismit ja ideologiat saavat seuraajansa, kun mieli on liian laiha tai yhteisön painostus liian ankara, ettei sivut ja sisältö riitä pystyssä pysymiseen. Tiukalla kankaalla päällysteyt kirjat ovat kivoja käteen, joskin arvoituksellisia, kun takakannessa ei ole tiivistelmää sisällöstä. Sen sijaan karhea, säkkikankaan tapainen päällys vain ihmetyttää. Eipä ole ajateltu, miten paljon sellainen rohdinpaita pölyä kerää. Hahtuvien säästäjänä sille vetää vertaa vain eräs muovilaatu joka herkästi sähköistyvänä paremminkin imee itseensä nöyhtää, kuin luovuttaa sitä pois. Tulee mieleen nuuka mummi, joka tallettaa narunpätkätkin, tuumaten että kaikkea seitsemän vuoden sisällä tarvitaan. Ehkä niin, mutta pölynkeräily kirjojen harrasteena... Eroja paitsi kansien laadussa, on myös kirjojen koossa. On pieniä arkoja kirjasia jotka suorastaan hukkuvat isompiensa väleihin. On myös mämmuttitautia potevia järkäleitä, varsinkin taide- ja lääketieteen alalta sekä erään sortin bibliografia joka kuvittelee kai olevansa kevytsoraharkko, koostaan päätellen. Mitähän kustantaja on ajatellut latoessaan koko tieteenalan tiedon yksiin kansiin. Eihän sellaista kukaan lainaa, ellei kirja kuulu kurssin vaatimukseen. Jättikirjojen lainaajille pitäisi kai tarjota myös kärryt ja suosittaa pakettiauton tai ainakin kottarien tuomista oven eteen, että opukset saisi kotiinsa ilman rasitusvammoja. Onneksi suurin osa kirjoista on kivasti käteen sopivia, toisinaan myös kansillaan lukemaan houkuttelevia teoksia. Pölyjen jahtaamisen lisäksi tulee jahdattua myös kirjoja tulevien päivien varalle. Siksi taskussa onkin vihko johon raapustan kirjojen nimiä. Ennen kirjastossa käyntiin meni puoli päivää hyllyjen välissä harhaillen ja sopivia teoksia etsien. Nyt nappaan työni lomassa listalle parhaat palat. Tämän jälkeen osaankin suunnistaa suoraan apajalle, toivon

mukaan, myös muissa kirjastoissa.